

Komentarji

... "svobodni" Kube. —
... raketirstvo

... nekaj dnevi so poročali,
... začasna vlada "svobodne"
... razglasi mora-
... zaostale davke, ki so sil-
... Otok kar poka pod te-
... denarja pa ni. Vsta-
... signala z otoka Machado
... ne more pa nikamor po-
... prame blagajne. Amerika
... vstajem moralno pomoč,
... ne zadostuje.

... položaj Kube je

... industrija na Kubi, od
... otok Zivi, je sladkorni
... odstotkov vse kultivirane
... zemlje je zasajenih
... trsom. Petinosemdeset
... sladkorne industrije
... v rokah sladkornih magna-
... državnih držav!

... svoboda Kube. Ku-
... lahko inscenirajo politič-
... vsake kvatre in po-
... svojo vlado z otoka, kljub
... ustanje sužnji ameriških
... ki so lastniki ku-
... sladkornih nasadov.

... v teh nasadih pla-
... mizerne mezde. Ampak
... delavci so v manjšini.
... nasadov uvažajo črno-
... delavce s sosednjih otokov
... Santo Domingo, Jamaj-
... katere plačujejo tako
... da ne more nihče z nj-
... kmovati; prav za prav de-
... ali dve samo za vožnjo
... In dočim kar mrgoli
... množnih reževev, morajo
... biti brez dela in stra-

... je pod protektoratom
... držav. To se pravi, da
... vlada odgovorna za
... otok in mir na
... v zameno za to odgovor-
... Amerika diktira Kubi trgo-
... pogoje. To pomeni, da se
... Kuba podvreči ekonomski
... kranju, ki ga izvaja ka-
... Združenih držav. A-
... daje Kubi vojaško zaščito
... Kuba vračuje za ekonom-
... podložništvom. Kuba je po-
... neodvisna, ekonomsko pa
... ameriška kolonija.

... sama ne more biti eko-
... neodvisna; navezana je
... gospodarsko in in-
... celoto in taka mora o-
... "New deal", ki ga obju-
... kubanska vlada, mora
... Amerike. Blagostanje
... ljudstva mora priti
... stanja ameriškega de-
... ljudstva. Tega pa še ni.

... teden je čikaška poli-
... nalo, da preišče ak-
... raznih verskih misij, ki
... mestu kakor gobe po
... Pritožbe so prišle, da so
... nove vrste raketirstvo.
... misij kolektajo denar in
... kolektajo reževe, ampak re-
... vedo nič o teh prispevkih.
... kolektajo le zase.

... pritožba se glasi, da mi-
... prodajajo nabrano obleko
... s starimi oblačili. Ne-
... kar, ki so ga prijeli, se
... dobro opomogel, da je i-
... 10000 v banki.

... raketirstvo je prišlo na dan,
... pritožile stare in prizna-
... organizacije, ki ne ma-
... kmeceev na tem polju. Če
... organizacije mislijo, da je
... novega, se motijo. Ra-
... v imenu vere je staro
... tisoč let in se danes že
... cvete. Dokaz temu je,
... sama sama se lahko zbira
... "za reževe" pod kamo-
... verskega znaka.

... kancelar spet v Rimu
... 21. avg. — Avstrijski
... Dolfus je bil dva dni
... pri Mussoliniju. U-
... poročilo se glasi, da sta
... zakleti Avstrije
... naciji in "drugih
... Mussolini je obju-
... bo kital neodvisnost Av-
... Dolfus je pa objubil, da
... sprjazni z Ogrsko.

REBELNO GIBANJE MED RUDARJI NA ANTRACITU

Formirana je bila nova unija, ki bo vodila boj proti Lewisovi nadvladi. Cappellini in Maloney glavna voditelja nove organizacije

Scranton, Pa. — (FP) — Na polju trdega premoga je spet izbruhnila revolta proti J. L. Lewisu, predsedniku UMWA. To je pokazala pravkar zaključena konvencija upornih rudarjev, ki je rezultirala v formiranju nove unije. Voditelja revolte sta Rinaldo Cappellini, bivši predsednik prvega rudarskega distriktu UMWA in Thomas Maloney.

Uradniki nove organizacije pravijo, da je 71 krajevnih unij na antracitu poslalo svoje reprezentante na konvencijo, na kateri je bila sprejeta ustava, ki daje veliko moč članstvu. Ustava med drugim določa, da vsakega uradnika, ki bi se protivil zahtevam večine, članstvo lahko takoj odstavi in izvoli drugega na njegovo mesto. Konvencija je določila tudi plače. Distriktni predsednik bo prejemal \$4,400 na leto, tajnik-blagajnik pa \$3,437. Drugi eksekutivni uradniki bodo prejeli \$11 na dan, kadar bodo napravili kakšno delo za unijo.

Resolucija, da se unija takoj spusti v boj za odpravo stradalnih mezd, je bila sprejeta z velikim navdušenjem. Znano namreč je, da rudarji v nekaterih krajih prejema le \$1.50 na dan, kar je kršenje mezdne lestvice. Ta situacija je bila vodstvu UMWA znana, toda storilo ni ničesar, da se jo odpravi.

Da nova unija ne mara komunistov v svoji sredi je pokazala konvencija. Delegatje so namreč odrekli sedež Johnu Doughertyju, komunistu in tajniku krajevne rudarske unije v Archbaldu. Oba, Cappellini in Maloney, sta silno bičala levičarje in priporočala članstvu, naj jih iztrebi iz organizacije.

Wilkes-Barre je bil izbran za glavni stan nove unije in naznanjeno je bilo, da bo organizacija poslala svoje reprezentante v Washington, da bodo zastopali interese rudarjev na zaslišanju glede pravilnika za premogovno industrijo.

Stavke za izvedbo Nire

Poravnani štrajki krojačev in antracitnih rudarjev

Chicago, 21. avg. — Danes zjutraj je zastavkalo 10,000 članov unije International Ladies' Garment Workers, ki izdelujejo ženske suknje in plašče. Stavkarji zahtevajo, da se lastniki delavnic drže pogojev Nire glede minimalne mezde in delovnega časa ter priznanja unije.

New York. — Stavka 60,000 krojaških delavcev v newyorškem distriktu za priznanje unije in proti znojnicam, ki je trajala štiri dni, je bila poravnana v soboto, ko so lastniki oblačilnih delavnic pristali na glavne pogoje stavkarjev. Posredoval je federalni odbor.

Hazleton, Pa. — Federalni in lokalni posredovalci so pregovorili stavkajoče rudarje v antracitnih rovih Lehigh Coal & Navigation Company, da so končali štrajk. Rudarji so zastavkali za enakomernjšo razdelitev dela.

Cene potrebščin naraščajo
Buffalo, N. Y. — Cene življenjskim potrebščinam v tem mestu so poskočile za 24 odstotkov v zadnjih treh mesecih, se glasi poročilo statističnega biroja tukajšnje univerze.

Sovjeti ošteli dunajskega kardinala

Vesti o ruski lakoti in kanibalizmu so izmišljene

Moskva, 21. avg. — Sovjetski urad za zunanje zadeve je objavil ostro kritiko, ki je naperjena proti kardinalu Innitzerju na Dunaju. Kardinal je zadnji teden apeliral na krščanski svet, naj "pomaga izstradanemu ljudstvu v sovjetski Rusiji, kjer je velika lakota in milijone Rusov je že umrlo gladi". Kardinal Innitzer je tudi dejal, da se pojavlja kanibalizem v Rusiji.

Zunanji urad pravi, da je poročilo dunajskega nadškofa in kardinala o lakoti in umiranju milijonov ter grozodejstvih kanibalizma — izstradane matere ubijajo in jedo svoje otroke — v Rusiji navadna fabrikacija. "V Sovjetski uniji nimamo kanibalizma in reči moramo, da nimamo tudi kardinalov, ki se tako ostudno lažejo", se glasi izjava.

Roosevelt začne z inflacijo 15. oktobra

Naredil je načrt za "upravljanje dolarja" in cene blagu bodo porastle

Washington, D. C. — Te dni poročajo, da bo Roosevelt začel izvajati svoj program "inflacije dolarja" v šestdesetih dneh, to je okrog 15. oktobra. Dejanska inflacija se bo jako malo poznala doma, izvrši se pa na ta način, da bo vlada reducirala zlato vsebino dolarja za 20 do 30 odstotkov.

Roosevelt upa, da bo do tedaj veliko številce delavcev uposlenih ob zvišanju mezd in zato bo upravičena porast cen na splošno, kar se godi z manjšo vsebino zlata v dolarju.

Francosi okupirali Andorro

Pariz, 21. avg. — Francoski zandarji so včeraj invadirali majhen republiko Andorro v pirenejskih gorah in zasedli vse urade. Andorra je čez 300 let plačevala \$40 letnega davka Franciji, letos se je pa uprla. Upravi vodi andorski Hitler po imenu Bonaventura Armengol, ki ima brez malega vse prebivalstvo Andorre — okrog 5000 — za seboj. Francija je postavila svojega oskrbnika na čelo republike in odredila volitve 31. avgusta.

Irski fašisti se rogajo vladi

Dublin, 21. avg. — Plavosrajčni fašisti na Irskem, ki jih vodi general O'Duffy, so včeraj kljub prepovedi vlade paradirali v Dublinu in Corku — in v Dublinu se jih vlada ni upala motiti! V Corku so bili manjši spopadi med fašisti in de Valerovimi republikanskimi četniki.

WHARTON ZAHTEVA PROTEKCIJO ZA DELAVCE

V ostri izjavi pobija Johnsonovo tolmačenje odprte delavnice

Washington, D. C. — A. O. Wharton, predsednik mednarodne asociacije strojnikov in podpredsednik Ameriške delavske federacije, je nastopil proti federalnemu administratorju in ga obtožuje napačnega tolmačenja sistema, ki je znan pod imenom odprta delavnica.

Johnson je namreč definiral odprto delavnico kot prostor, kjer vsaka kompetentna oseba lahko dobi službo, neglede na to, da li spada k uniji ali ne. Wharton je dejal, da je tako tolmačenje popolnoma napačno, kar je znano vsakemu delavcu, ki je že imel opraviti z openšaparji. Wharton in drugi unijski voditelji so pripravili predložiti evidenco, da tako prepričajo Johnsona, da je v zmoti in da fraza "odprta delavnica" aktualno pomeni prostor, v katerega je organiziranim delavcem zabranjen dostop.

Wharton je citiral tudi določbe industrijskega zakona, ki se glase, da imajo delavci pravico do organiziranja in kolektivnega pogajanja po zastopnikih, ki jih sami izvolijo.

Openšaparji so vedno zanikali delavcem te pravice, kar potrjuje zgodovina industrijskih bojev v tej deželi. Že sedaj prihajajo v urade narodnih in mednarodnih unij pritožbe, da openšaparji odpuščajo delavce, ki se še niso pridružili unijam, temveč samo govore, da bodo to storili.

"Organizirano delavstvo podpira Rooseveltov program gospodarske obnovitve", je rekel Wharton. "Mi bomo storili vse, kar je v naši moči, da bo program uspeh, toda borili se bomo proti skemam delodajalcev, ki se organizirajo pod protekcijo federalne vlade, da zavarujejo svoje finančne interese, zaeno pa zanikajo pravico organiziranja delavcem. Mi nismo vprašali vlade, naj organizira delavce, toda zahtevamo, da jim vlada nudi protekcijo pred openšaparji, ki hočejo preprečiti organiziranje delavcev v pristnih unijah, kar je v nasprotju z določbami industrijskega zakona."

Gandhi odveden v bolnišnico

Puna, Indija, 21. avg. — Včeraj, peti dan svoje gladovne stavke, je bil Mahatma Gandhi tako slab, da ga je uprava zaporov poslala v civilno bolnišnico v Jerodi. Uprava mu je dala neke koncesije, da ima lahko omejene o-

Velika vladna kampanja za Niro ta teden

Hitler zagrozil z "nacionalnim komunizmom" ...

Pozval je nemške kapitaliste, naj zvišajo mezde in skrajšajo delovnik, ako ne, bo on uvedel nacijako Niro

Pariz, 21. avg. — Francoska finančna agentura "Le Capital" je včeraj objavila vest iz zanesljivih nemških virov, ki se glasi, da je nemški diktator Hitler pred nekaj dnevi naslovil ultimatum na kapitaliste v Nemčiji, v katerem jim grozi z "narodnim komunizmom", ako ne bodo takoj zvišali plač in skrajšali delovnika.

Hitler je baje povedal kapitalistom, da je po svoji zmagi zavrgel svoj socialni program na zahtevo predsednika Hindenburga in zdaj ima velike silitosti s "levim krilom" svoje fašistične stranke, ki zahteva državno kontrolo industrij, uničenje verišnih trgovin in razdelitev veleposestev. On se še upira tem zahtevam, ampak če ne bodo kapitalisti protovoljno izvedli socialne reforme, bo on začel ponemati predsednika Roosevelta in uvedel bo svoje vrste Niro. Nemški kapitalizem ima zdaj zadnjo priliko, da se reformira! ...

Berlin, 21. avg. — Katoliška mladina je včeraj v predmestju Neukoelnu prisegla zvestobo Hitlerju. Generalni vikar Steinmann, ki je zastopal škofa Schreiberja, kateri je bolan, je vodil zborovanje več tisoč mladincev in se javno zahvalil Hitlerju, ki je pristal na konkordat s papežem.

Val ljudske maščevalnosti na Kubi še ni upadel

Množica obesila mrtvo truplo policijskega načelnika v Havani

Havana, Kuba, 21. avg. — Antonio O. Ainciart, bivši policijski načelnik v Havani, je v soboto izvršil samomor, ko ni mogel uteti vstašem, ki so ga zasledovali. Na odredbo vojaškega poveljstva je bil Ainciart včeraj pokopan, toda nekaj ur kasneje je velika množica izgrebla truplo, ga odvedla na trg pred univerzo in ga tamkaj ceremonialno obesila na svetilniški drog. Pozneje so truplo polili s petrolejem in ga deloma spalili, ostanke pa zagnali v morje.

biske itd., toda Gandhi zahteva neomejeno korespondenco in pose v svojem boju za pravice "kaste nedotakljivih", drugače se bo postil, dokler ne umre.

Magnatom premoga in avtomobilov bo forsiran pravilnik, toda premogovni operatorji bodo dobili "nekaj koncesij". Devetnajst pravilnikov podpisanih

Washington, D. C., 21. avg. — Administrator Johnson je danes naznanil, da ta teden se začne "največja kampanja izza vojnih dni" z namenom, da bodo val pravilniki Nire pod streho do pričetka jeseni. Posebni prostovoljci, ki so se ponudili vladi v brezplačno službo v tej kampanji, bodo obiskali alehernega podjetnika v vseh krajih, ki še nima plakata Nire v svojem oknu.

Administracija za obnovo industrij je včeraj pripravila pravilnik za industrijo mehkega premoga in danes ga bodo "slepa" forsirali magnatom te industrije.

Johnsonovi uradniki so rekli, da administracija prisnava, da bo težko sediniti 29 separatnih pravilnikov, ki jih je predložilo toliko frakcij industrije mehkega premoga, zato se pa v pravilniku administracije obetajo premogovni operatorjem "nekatero koncesije".

Odbor petnajstih operatorjev je včeraj ves dan zboroval v Washingtonu pod pritiskom Johnsona, da se sedinijo, dosegli pa niso nič. Johnsonova zahteva je, da se premogovne družbe grupirajo po distriktih za boljše federalno kontrolo, tega pa ne morejo sami doseči.

Johnson je danes podpisal pravilnike devetnajstih manjših industrij.

Administracija je na več pritožb o zlorabi pravilnikov odredila, da lastniki restavracij ne smejo računati strežnicam za hrano. Pritožbe so bile, da restavratirji, ki so zvišali plače strežnicam na minimum \$12 tedensko, so potem računali vsak dan dolar za hrano in se s tem naplačali za povizek.

Pobojniki eviraje unijeko kampanje na jugu

Izgnali so tri organizatorje in jim zagrozili z nasilji, ako se vrnejo. Zvezne avtoritete informirane o aferi

Memphis, Tenn. — (FP) — Trije dijaki delavskega kolegija, Mena, Ark., ki so obenem organizatorji Amalgamated Clothing Workers unije, so bili izgnani iz Corinthu, Miss., kjer so skušali organizirati delavce pri Weaver Panta Co. Nekaj dni prej so kompanijski pobojniki napadli O. Carlsona, glavnega organizatorja te unije.

Organizatorji so bili najprej posvarjeni, naj izginejo iz mesta, toda svarilo so ignorirali. Naslednje jutro je prišla grupa oboroženih pobojnikov pred njihovo stanovanje, naložila organizatorje na avtomobile ter jih odvedla v državo Tennessee. Tam so jim pobojniki zagrozili s smrtjo, ako se še kdaj vrnejo v Corinth.

O tem nasilju sta bila obveščena zvezni delavski department in industrijski administrator Johnson. Organizatorji so pozvali vladne avtoritete, naj napravijo konec terorizmu, ki prevladuje v nekaterih industrijskih mestih na jugu, kjer skušajo organizatorji pridobiti delavce v unije na podlagi določb industrijskega zakona, ki garantira delavcem pravico organiziranja in kolektivnega pogajanja.

Vihar demoliral fašistični tabor
Monakovo, Bavarska, 21. avg. — Silen vihar je včeraj razmetel šotorišče fašistične mladine v Oberwiesenzfeldu. Padajoči drogovji so ubili enega dečka in mnoge je ranjelih.

Administrator Johnson—ki izvaja zakon Nire—na shodu v Harrisburgu, Pa., kjer je začel delati "mir" med rudarji in baroni premoga.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT... GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Subscription rates: for the United States (except Chicago) \$2.00 per year...

Advertisement rates on agreement. Manuscripts will not be returned.

Address: 2657-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

136

Domač drobiž

Član umrl

Moon Run, Pa. — Zadnje dni je po enoletni mučni bolezn...

Operacije in nesreče

McIntyre, Pa. — Dva člana društva št. 361 SNPJ sta bila operirana pred kratkim...

Roparji ubili Hrvata

Chicago. — Anton Gazdič, 211 W. 72nd st., star 54 let in lastnik gasolinke postaje...

Barbič kandidat

Cleveland. — Frank Barbič, kateremu se zdravje rapidno vrača, je sprejel kandidaturu za councilmana v 82. wardi...

Shod vložnikov propadle banke

Cleveland. — Zadnji petek zvečer je bil v spodnji dvorani SND shod vložnikov in društvenih odbornikov...

Smrtna kosa

Cleveland. — Umrl je Louis Pečjak, star 54 let in doma iz Smithela pri Žužemberku...

Cleveland. — Miss Vanda Trebec je zmagala v kontestu, ki ga je vodil list "North-East News" in za nagrado dobi plačilo vseh stroškov obiska svetovne razstave v Chicagu.

Avtna nesreča

Hibbing, Minn. — Vlak, ki je vozil rudo, je zadela avto, v katerem so se vozile mrs. Mile Radić...

So. Bend, Ind. — Pri kolidiraciji dveh avtostrukov zadnje soboto je bilo ubitih šest oseb, ki so se peljale iz Toleda, O., na čikaško razstavo...

Glasovi iz naselbin

Zanimive beležke iz raznih krajev

Uspešen unijski piknik

Hermine, Pa. — V tej naselbini je priredilo šest krajevskih unij UMWA velik piknik, na katerem so nastopili kot govorniki McDonald, tajnik tretjega rudarskega distrikta, John Philips, predsednik državne delavske federacije in dr. Springer...

Vsi se nadejamo, da se bodo sedaj naše želje uresničile, ako bomo takoj v začetku odločno in solidarno nastopali. Popuščati ne smemo kot zahtevajo kompanijski hlapčoni. Treba se bo držati pravil unije in hlapčone ne smemo voliti v nobene odbore niti jim dovoliti, da bi na sejah zavlačevali stvari...

Ako bodo rudarji pravilno postopali, si bodo lahko zgradili dobro in militantno unijo, ki bo štela njihove interese. Od njih je odvisna bodočnost in napredek organizacije.

Na zadnji seji tukajšnje unije me je predsednik posvaril, da ne smem govoriti o politiki. Rekel je, da ni nasproten socializem, toda če dovoli, da govoreti, potem bodo isto zahtevali tudi demokrati in republikanci...

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire. Modri orel dviga svoje peroti in si misli: "Pomagajte si sami! Kdor si SAM pomaga, mu tudi Bog!"

Nira daje delavcem sedaj priliko, da se organizirajo v svojo delavsko unijo. Ako te prilike ne izrabijo sedaj, potem gorje njim, posebno pa še, ako se bodo dali ujeti v kompanijske unije. Zdravite se sedaj, ko imate vsaj malo zaslombe od strani vlade in se stoodstotno organizirajte.

Nira daje delavcem sedaj priliko, da se organizirajo v svojo delavsko unijo. Ako te prilike ne izrabijo sedaj, potem gorje njim, posebno pa še, ako se bodo dali ujeti v kompanijske unije. Zdravite se sedaj, ko imate vsaj malo zaslombe od strani vlade in se stoodstotno organizirajte.

Čikaška razstava: Federalna palača držav na otoku.

bi Proletarec spremenil ime. Jaz sem za to, da Proletarec dobi ime Delavski glas, ki je bolj privlačno ko sedanje. Sod. Jankovič se tudi ne strinja z menoj, a meni se zdi, da bi bilo bolje, ako se lepo med seboj pogovorimo, ne pa pisati, "da ga nekateri ljudje lomijo." Proletarec pomeni sužnja, človeka na najnižji stopnji družbe, ki pa danes nič več ne eksistira v civiliziranih državah.

Anton Zornik. Delegatoma Ameriško-jugoslovanskega kluba Duluth, Minn. — Delegete in delegatnje Ameriško-jugoslovanskega kluba št. 7 pozivam, da se v nedeljo, 27. avgusta, zberete pred poslopjem okrajnega sodišča v Duluthu točno ob 8. zjutraj.

Naš klub je letos upravičen do 55 delegatov in delegatinj in vsled tega je potrebno, da pridemo kot skupina v Eveleth. Ker bo po zaključku konvencije velik jugoslovanski piknik v bližini mesta Eveleth, pri lepem jezeru, pričakujemo, da bomo dobili najmanj dvajset avtomobilov, na katerih se bomo vozili iz Dulutha v Eveleth.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Naši brivci so "uravnali" iste cene kot so bile v veljavi v letih 1927-28. In če se komu zahoče, da bi "izgledal kot fant od fare", tedaj mora dati svojo plačo. In čim so trgovci povišali cene, takoj se je v njih oknih pojavil znak Nire.

Pristopite v delavsko politično stranko, potom katere se boste oprostili verig, v katere ste z nami vred uklenjeni. V Detroitu je na ducate soc. klubov, ki vas z veseljem sprejmejo v kateregakoli vstopite. Na 18. t. m. se je vršil izlet klubov 114-115 in pevskega zbora "Svoboda" na znamenem Upper Strait Lake.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

Na 6. t. m. sta zakonca Šemrov povabila v svojo vilo pri Round Lake pevski zbor Svoboda in več drugih rojakov in tam smo se zabavali pozno v noč. Na verandi sta gostom postregla z novim pivom, zunaj pred vilo pa pripravila dolgo mizo, okoli katere smo posedli in na katero so prihajale razne dobrote kot na svatbi.

na pa prihajajo svarila, naj se cene ne zvišujejo. Pa kdo vraga bi to poslušal, saj so tudi fabrike zvišale mezde za 10%. Pa se ponavlja: "Dajte delavcem višjo mezdo, da se zviša kupna moč!" Treba je konstatirati, da so delavske mezde na skrajni nižji, potrebščina pa so se podražile od 25% do 40%.

In kaj je z jeklarskim pravilnikom? Tukajšnja jeklarska družba nagovarja delavce, naj stopijo v kompanijsko unijo. Delavci, ko pride do glasovanja, ni kar ne glasujte za kompanijsko unijo! Glasujte za narodno unijo! Kompanija vam danes vse objubljuje, kakor hitro pa bodo imeli vse v svojih rokah, vam pa še drobtin ne bodo dali.

Sporočam vsem članom Slovenskega delavskega doma, da se vrši domova redna seja dne 27. avg. ob 2. pop. Na dnevnem redu bo več važnih točk, glavna pa bo o popravni spodnjih prostoro, ki več ne odgovarjajo državnim zakonom, zato jih je treba preurediti tako, da bodo odgovarjali.

Dne 3. sept. bo Domov piknik, ki bo zadnji v tekoči sezoni. Vršil se bo na Ramblovi farmi, za Farrel City parkom v šumi. V slučaju dežja na 3. sept. se bo vršila zabava v dvorani na Labor day; tega dne bo 7 let, odkar je bil otvorjen naš dom. Uljudno vabimo vse okoličane, da pridejo na Domov piknik dne 3. sept. Pripravljenega bo vsega dovolj in za vse.

Častniki skrbe, da ne pride v javnost. Izkušnje mladega socialiste.

Chicago. — Neki mlad socialist, ki je šel v Rooseveltovo godarsko armado in je delal v pisarni, dokler niso zvedeli za njegovo politično prepričanje, piše zelo zanimivo pismo o svojih skušnjah.

Kempe civilne armade so upravljanje po vojaških predpisih, pravi ta Rooseveltov vojščak. Javnosti o tem ni dosti znano, ker častniki to čimbolj prikrivajo. Dasi je večina njih služila v vojni ali pa videla aktivno službo v povojnih imperalističnih escapadah, tega rekorda častniki ne obehajo na veliki niti na mali zvon. Za to skrbi tudi vojaška cenzura, ki ne pusti, da bi šla preteklost teh častnikov v javnost.

Častniki so dobro preskrbljeni z orožjem in municijo, dasi tega ne nosijo pri sebi. Vsak častnik ima tudi strežaja, ki skrbi za njegove želje in potrebe ter mu snaži čevlje, dasi knogres ni v to svrhu namenil niti enega dolarja.

Tudi za patriotizem je preskrbljeno, kar se razume. Tega objuajo in vzplamtevaio z zastavami in trobentami. Ker tudi za ta luksuz kongres ni določil niti centa, so se častniki obrnili na — patriotične skupine, ki so preskrbele civilno armado z dosti zastavami in trobentami.

Kontinentalni kongres v Minnesoti

Minneapolis, Minn. — Kongvenecije minnesotske sekcije Kontinentalnega kongresa se je udeležilo okrog 400 zastopnikov unij, farmerskih organizacij, farmer-labor party, socialistične stranke, podpornih društev in zdruag.

Prvotni referat o "new dealu" je konvencija zavrnila in sprejela bolj militantno deklaracijo o NIRI. Deklaracija je bila napisana a atalsišča razrednega boja.

Za tajnika države saksije je bil izvoljen Niels Nielson iz Minneapolisa, za predsednika pa Robert Miller iz Underwooda. Miller je član narodne eksekutive kongresa in predsednik Farmerske unije v Minnesoti.

Za tajnika države saksije je bil izvoljen Niels Nielson iz Minneapolisa, za predsednika pa Robert Miller iz Underwooda. Miller je član narodne eksekutive kongresa in predsednik Farmerske unije v Minnesoti.

Trust elektrike pred preiskavo

Odredila jo je administracija svrha izdelave programdirali bodo distribucijske

Washington. — Ko je rednem zasedanju senat Costiganovo resolucijo o Preiskavo industrije elektrice trust ni dosti zmenil, senat "pozabil" aproprirnar v to svrhu.

Tega veselja je administker je administracijam \$400,000 iz sklada za javno svrhu preiskave distribicijskih stroškov. Delo bo vršila Power komisija in bo dobila več izvedencev, ki so nje čase odsvoljeni iz razrojev radi — ekonomije.

Mnogi ciniki se posmivladnim preiskavam, smatrajo za nepotrebne. Njs kriči, da s tem vlada lja le ljudski denar. O greiskavah je to resnicyssem tam, kjer "akusajojnigra." Mnoge preiskavmočan bič proti velikanjim banditom.

S to preiskavo bo vladala dognati distribucijske elektrike, kar bo nepeve vrednosti v bojih za cen. Te cene so v Amerikatrat večje kot jih račundro" elektrarna kanadavince Ontario. V Amerikje konzument povprecentov za kilovatno uro, riu nekoliko manj kot dta.

Inženir Morris Llewella več let pridiguje de nikdo ne ve, koliko stanbuacija enega kilovata el Družbe se za to stvar zmajo, oziroma se ne marjim je ljubše ribariti v Računajo toliko kolikor sejo odjemalci. In ker o posebno mali odjemalci teh stroškov, se jim je tiriti proti trustu tudi tam organizirani.

Vse drugače pa je v eifjakimi stroški, ker ti se lično dobro ugotovljeni. je na primer, da v modecfranje enega kilovata el nekaj manj ko pol centa, študi stroški za dovalektrike na neko daljavo ročju dostavljanja elekglavnega voda po hišah popolnoma tema.

Ta preiskava bo tvaiprašnanju skušala priliNotranji tajnik Ickes nifil, da je vlado k temu vodila največ želja, da izrodni program za razvtričnih sil. Pri tem pa mti točne podatke tudi bucijei elektrike in pamerila za določanje pošta.

Prvih v zgodovini imariški gledališki igralmalno mezdo

Washington, D. C. — velt je zadnji teden odvilnik za gledališča, ki jveljaven 27. avgusta. P določa minimalne plačekaksimalne ure za vse ne ce v gledališih kakor igralno in muzikalno oost Minimalna plača za ki imajo manj ko dve le nje, je \$25 tedensko. ljestvica minimalnih pla je z ozirom na dohodke čka od \$40 do \$50 na ted ci v zborih imajo \$30 za minimuma. Delovne največ 40 v tednu.

Farmer ni mogel iti "new deal"

Webbers Falls, Okla. mar Ed. Keithie je ne vlado pogodbo, da podokrov bombaža od 190 adelom je res priliz, a zal. Ko so pod plugom padati bohotne tike z addelom, je Keithie agrabilo za arce in po mu pričele vreti soz. plug in konje ter zbehal. Ker pa je imel pogodbo — in pogodbo je pogovnaprosil uspeh. Za st uniševalne delo.

Webbers Falls, Okla. mar Ed. Keithie je ne vlado pogodbo, da podokrov bombaža od 190 adelom je res priliz, a zal. Ko so pod plugom padati bohotne tike z addelom, je Keithie agrabilo za arce in po mu pričele vreti soz. plug in konje ter zbehal. Ker pa je imel pogodbo — in pogodbo je pogovnaprosil uspeh. Za st uniševalne delo.

Webbers Falls, Okla. mar Ed. Keithie je ne vlado pogodbo, da podokrov bombaža od 190 adelom je res priliz, a zal. Ko so pod plugom padati bohotne tike z addelom, je Keithie agrabilo za arce in po mu pričele vreti soz. plug in konje ter zbehal. Ker pa je imel pogodbo — in pogodbo je pogovnaprosil uspeh. Za st uniševalne delo.

Webbers Falls, Okla. mar Ed. Keithie je ne vlado pogodbo, da podokrov bombaža od 190 adelom je res priliz, a zal. Ko so pod plugom padati bohotne tike z addelom, je Keithie agrabilo za arce in po mu pričele vreti soz. plug in konje ter zbehal. Ker pa je imel pogodbo — in pogodbo je pogovnaprosil uspeh. Za st uniševalne delo.

Webbers Falls, Okla. mar Ed. Keithie je ne vlado pogodbo, da podokrov bombaža od 190 adelom je res priliz, a zal. Ko so pod plugom padati bohotne tike z addelom, je Keithie agrabilo za arce in po mu pričele vreti soz. plug in konje ter zbehal. Ker pa je imel pogodbo — in pogodbo je pogovnaprosil uspeh. Za st uniševalne delo.

Webbers Falls, Okla. mar Ed. Keithie je ne vlado pogodbo, da podokrov bombaža od 190 adelom je res priliz, a zal. Ko so pod plugom padati bohotne tike z addelom, je Keithie agrabilo za arce in po mu pričele vreti soz. plug in konje ter zbehal. Ker pa je imel pogodbo — in pogodbo je pogovnaprosil uspeh. Za st uniševalne delo.

Webbers Falls, Okla. mar Ed. Keithie je ne vlado pogodbo, da podokrov bombaža od 190 adelom je res priliz, a zal. Ko so pod plugom padati bohotne tike z addelom, je Keithie agrabilo za arce in po mu pričele vreti soz. plug in konje ter zbehal. Ker pa je imel pogodbo — in pogodbo je pogovnaprosil uspeh. Za st uniševalne delo.

Webbers Falls, Okla. mar Ed. Keithie je ne vlado pogodbo, da podokrov bombaža od 190 adelom je res priliz, a zal. Ko so pod plugom padati bohotne tike z addelom, je Keithie agrabilo za arce in po mu pričele vreti soz. plug in konje ter zbehal. Ker pa je imel pogodbo — in pogodbo je pogovnaprosil uspeh. Za st uniševalne delo.

Nаша dnevna hrana

raziskovalci nas vsa-
niti z najdbami davnih
poštati, z majev in
nam dokažejo res-
narodnih pravljic, ki ve-
o aličnih pošaj-
bi nas
Ob poročilu učenjaka bi nas
ako bi ne vedeli, da
na gre le za njihove
in do sto tisoč let stare o-
V en-
okostja, zobe itd. Ven-
je na svet še kljub temu
smajev, ki so sodobniki se-
človeka, dasi so daleko
na svojem poreklu nego
sivi davini izumrle
človek. Ta grozota bi-
na naši zemlji v nešte-
ljardah, naša sreča pa je,
tako majhna, da nam jih
le zelo dober drobn-

so nam koristne, katere pa opas-
ne. Vse vrste namreč ne zaslu-
našega srca. Nekatere nam
pomagajo v borbi proti žuželkam,
ki bi se brez nematodov tako
razmnožile, da bi uničile vse živ-
ljenje na svetu. Tako pa si ne-
matodi in žužki vzajemno o-
mogočajo popolno gospostvo. Čr-
viči žive kot zajedalci v žuželkah
in jih učinkovito iztrebljajo.
Kakor vse živali nižje vrste
imajo tudi nematodi tako silno
odpornost proti vnanjim vplivom,
da jih človek lahko zavida
zaradi nje. V tečajnem ledu,
kjer druga živa bitja zmrznejo
ali v vročih vrelih, kjer se opa-
rijo, se nematodi počutijo enako
dobro. Lahko jih kuhamo ali po-
sušimo, pa le ne poginejo. Dr.
Cobbe jih je odkril v pljučih ša-
šeric, med krempeljčki ptic in
povsod, kamor je naperil svoj
drobnogled. Po svoji odpornosti
so podobni bakterijam, niso pa
z njimi v nfkakršen sorodstvu.
Samici ni treba skrbeti za jaj-
čeca. Priroda sama poskrbi za
potomstvo. Jajčeca kot fin prah
raznese vetrovi, vode, prenaša
jih vsako živo bitje, požirajo pa
jih žuželke, ki ne slutijo, da so
si s tem nakopale smrtnega so-
vražnika. V žuželkah se iz jaj-
čec izležejo nematodi, ki s svo-
jim zajedalskim življenjem umo-
re gostitelja. Zlasti koblice so v
velikih množinah žrtve nemato-
dov.
Razvojni potek nematodov je
učenjakom doslej popolna ugana-
ka. Odkrili so jih zaprte v jan-
tarju, zato so gotovo med naj-
starejšimi prebivalci zemlje, a-
ko niso kar najstarejši. Najbrž
pa so nastali obenem z drugimi
živalmi, ker je morala narava po-
skrbeti, da se ne bi ena vrsta
preveč razmnožila v škodo dru-
ge. Priroda namreč ljubi pe-
strost in mnogolikost. Zaradi
ravnotežja med živalskimi vrsta-
mi je ustvarila nematode, po-
žrešne mikroskopske zmaje.
Fr. K.

Mimogrede

"Princip totalitete, ki je v
Nemčiji izločil strankarsko živ-
ljenje in priznava le še eno sa-
mo stranko, narodno socialistič-
no, tej pa obenem priznava ab-
soluten vpliv na državne pose-
le, mora voditi do nevičrne konse-
kvence, da ni več jasnih mej o-
bojezstranske kompetence in da
nikdo ne more več precizno raz-
ločevati, kje se nehava strankar-
sko in kje se začena državno po-
litično udejstvovanje. To se ne-
prijetno opaža v ... Pri tem po-
ložitju je mnogokrat težko sodi-
ti, kdo odloča in kdo nosi odgo-
vornost, država ali stranka ...
Dejansko pa sta v Nemčiji stran-
ka in država eno in isto. Tu
kompliciranost je morča tu in
tam pripravna, ker omogoča eni
ali drugi strani moralen alibi,
večinoma pa vodi v koeljive si-
tuacije zlasti tam, kjer nareku-
je previdnost, da ne ve levica,
kaj dela desnica ... Vse kaže, da
bo morala nemška država daja-
ti odgovor za nezakonitosti in
krivice, ki jih je vzele na svojo
vest v interesu vladajoče poli-
tične stranke." ("Jutro" v uvod-
niku 2. t. m.)

— Uganka: Neki ljubljanski
dnevnik je sporočil, da je umrl
na tujem gospod N. N., in prista-
vil: "Po narodnosti je bil Jugos-
loven iz Sarajeva." Kaj je bil?
— Brali smo, da je turška vla-
da odkrila nekaj, kar je povsod
drugod že odkrito; da so namreč
državljeni dolžni državi, ki ji ne
plačujejo davkov. In Kemal pravi,
da je to malomarnost, nič
drugega ko malomarnost, ki pa
jo bo s posebno energičnim u-
krepom odpravil in pregal iz
svoje države. Turški parlament
bo sprejel zakon, po katerem
naj vsakega malomarnega dav-
koplčevalca dan za dnem opom-
ninjajo bobnarji pred hišo, naj
vendar že izvrši svojo dolžnost
do države. Bobnar bo bobnal vsa-
ko jutro pred hišo davkoplčeval-
ca ter bo ednehal z razbitja-
njem čele tečaj, ko bo dolžnik po-
ravnil svoj dolg. Šatunaj se pač,
da bo dolžnik sram in da se bo-
do hali živčne obolenosti, ter da
bodo zaradi tega hiteli nositi den-
nar v davkarice. (Lahko pa tu-
di, da bodo davkoplčevalci be-
žali iz svojih hiš in iskali zave-
tja v drugih vaseh: "Veste, do-
na mi prirajajo bučnice, pa ne

morem ...") Tamkaj hočejo to-
rej dolžnike zabavati z bobnom,
pri nas jih poženejo na boben.
Brez bobna torej nikakor ne gre.
In če bi ta Kemalov "energični
ukrep" prevzele tudi druge dr-
žave, in če bi države za vsakega
davkoplčevalca-dolžnika nastavi-
le, koliko milijonov brezposelnih
bi dobilo službo bobnarjev in
kakšne dobičke bi žela industri-
ja bobnov! Države bi imele seve
precej stroškov. Zato bi bilo ce-
neje, če bi bobnarji bobnali pred
nižami tistih davkoplčevalcev,
ki davke v redu in sproti plaču-
jejo. Treba bi bilo mnogo manj
bobnarjev.

— Nekdo je vprašal nekoga,
kakšne članke naj bi pisal, da
bi imel uspeh, češ, pisanja se ne
bojim, samo tega ne vem, o čem
bi pisal. Vprašani je za hip po-
mislil ter odgovoril: "Tovariš, če
se pisanja ne bojiš, boš uspeh,
posebno če niti tega ne veš, o
čem bi pisal. Preglej samo, kak-
šne naslove arčemo najpogo-
steje v naši publicistiki in po
njih ustvarjaj svoje naslove in
pripisi k njim članke. Tehle na-
slovov se najbolj spominjam:
Križa časa in duha, Na preho-
du, Sodobni nazor, Ob dvanajsti
uri, Prelom, Kam plovemo, Mi
in oni, Smo ali nismo sodobni-
ki, Naša skrivnost, Vaša skriv-
nost, Skrivnost človeka, Človek
in čas, Čas in človek, Mi in do-
ba, Doba in svet, Na razpotju."
Prosilec se je zahvalil za nasvet
ter odšel. In zdaj piše. In objavi-
ja.

— Letos je poteklo 360 let od
velikega kmečkega upora in Gub-
čeve mučeniške smrti. Ob tej o-
bletnici smo brali v nekaterih
hrvaških listih o nekaki "Jugos-
lovenski ideji", ki je vodila pun-
tarje. To svojo duhovitost so
listi opirali na dejstvo, da so
bili graščaki nemškega rodu, pri-
čemer pa popolnoma pozabljajo,
da je Gubčovo mučeniško smrt
predlagal hrvaški ban in škof
Drašković. (Pismo na kralja,
kjer je predlagal Gubčovo mu-
čeniško smrt, je končal ban in
škof, takole: "Enega od njih, ki
ga imenujejo Gubec beg ... bi-
bomo kronali ostalim v svarilo
z razbeljeno železno krono, če do-
voli to Vaše Veličanstvo." Ključ
v "Povijesti Hrvata III.) Govori-
ti o kmečkih punth in "Jugoslo-
venski ideji" hkrati, je nesmi-
sel in kaže duševno revščino ti-
stih, ki iščejo v vsakem poglavju
naše zgodovine dokazov za
"jugoslovensko idejo". Kmetje
se niso upirali samo na Sloven-
skem in Hrvaškem, upirali so se
tako po vsej Evropi in je bilo
torej to mednarodno gibanje,
kakor je mednarodno vsako ve-
liko socialno gibanje. Že Levstik
je v svoji kritiki Penrove trage-
dije "Ilija Gregorič" navedel
prave vzroke kmečkih uporov.
(Ta kritika je v novem zvezku
Zbranega dela Franceta Levstika,
ki je izšel te dni, natisnjena
v celoti.) "Kmetje so torej pri-
jeli za orožje, ker so jih tri, na-
kladali jim nova bremena ter
jemali stare pravice". Ko so pred
leti odkrili v Ljubljani spome-
nik Ilijirji, so prav tako pisali
o nekakšni Napoleonovi jugoslo-
vanski ideji, dočim je res le to,
da mu je bilo samo do jadranske
obali. In celjski grofje ... ne,
molčimo, dovolj so že napisali o
njih.—M. K.

Moč Mellonovih milijonov

Kaufmanova trgovina se ne upu-
prodajati knjige o njegovem
življenju

Pittsburgh, Pa. — (FP) —
"Mellonovi milijoni", naslov no-
ve knjige o življenju tega ame-
riškega multimilijonarja, so po-
kazali svojo moč tudi v tukaj-
šnji Kaufmanovi veletgovini.
Dasl ima največjo prodajalno v
mestu tudi za knjige "Mellono-
vih milijonov" ne bodo prodajali.
Če bi knjiga kazala Mellona v
luči "največjega zakladničarja
od časa Hamiltona", ali človeka,
ki ima velike zasluge za člove-
štvo in deželo, bi našla prostor
tudi v Kaufmanovi knjigarni.
Ker pa je v njej narisan Mellon
tak kot je: pohlepnež po boga-
stvu in moči, brezobzirni izko-
riščevalec svojih mezdnih suž-

Naročite Mladinski list, najbo- ljši mesečnik za slovensko mladino!

Železnice ne smejo od- slavljati delavcev

Eastman podal novo tolmačenje
zakona. Železnice morajo ob-
držati vse delavce, ki so bili
uposteni v maju

Washington. — Železniški ko-
ordinator Joseph B. Eastman je
odredil, da železnice ne smejo
upoštevati nižjega števila del-
avcev kot so jih v maju, ko je
bil sprejet nov železniški zakon.
S tem je le potrdil veljavnost
7(b) točke zakona, ki nudi del-
avcem protekcijo pred odslavit-
vami.

Pred par tedni je Eastman
tolmačil to točko v prilog želez-
niških družb. Takrat je odredil,
da "zmrznjenost" števila zapa-
slenih delavcev v maju ne po-
meni, da družbe ne smejo odso-
lavit delavcev na lastno iniciati-
vo, ampak da se omenjena točka
tiče le njegovega urada, češ, da
on ne sme znižati števila zapa-
slenih delavcev, lahko pa to st-
ore železnice same v svrhu zmanj-
šanja izdatkov.

Takoj po tem tolmačenju so
šli do Eastmana voditelji želez-
ničarjev in ga prepričali, da je
v zmoti. Predložili so mu mno-
go dokazov o odpuščenju del-
avcev in ignoriranju zakona po
železniških družbah. Situacijo
je Eastman potem še sam pre-
iskal in se prepričal, da imajo
voditelji železničarjev prav.

Železnice so iznašle novo ske-
mo, da se izognejo zakonu. Po-
leg treh pokrajinskih komisij,
katere določa zakon, so ustano-
vili tudi splošne odbore, ki so
dajali "iniciativo" za odslavlja-
nje delavcev oziroma za — eko-
nomiziranje. O teh splošnih od-
borih zakon molči, določa pa tri
pokrajinske komisije, ki obrav-
navajo vse točke zakona.

Eastman je sedaj odredil, da
so ti splošni odbori železniških
uprav izven zakona in da so pra-
vomočne le pokrajinske komi-
sije — vzhodna, zapadna in juž-
na. Le te komisije so poklicane,
da izvajajo namen zakona.
S to odredbo so železničarji
mno go pridobili. Prvič je želez-
nicam zabranjeno nadaljnjo od-
slavljanje delavcev, katerih šte-
vilo se ne sme znižati pod števi-
lo zaposlenih v maju, drugič
pa je osekana nova glava zma-
ju, ki je imela namen drobiti
železničarje od nove strani.

Moč Mellonovih milijonov

Kaufmanova trgovina se ne upu-
prodajati knjige o njegovem
življenju

Pittsburgh, Pa. — (FP) —
"Mellonovi milijoni", naslov no-
ve knjige o življenju tega ame-
riškega multimilijonarja, so po-
kazali svojo moč tudi v tukaj-
šnji Kaufmanovi veletgovini.
Dasl ima največjo prodajalno v
mestu tudi za knjige "Mellono-
vih milijonov" ne bodo prodajali.
Če bi knjiga kazala Mellona v
luči "največjega zakladničarja
od časa Hamiltona", ali človeka,
ki ima velike zasluge za člove-
štvo in deželo, bi našla prostor
tudi v Kaufmanovi knjigarni.
Ker pa je v njej narisan Mellon
tak kot je: pohlepnež po boga-
stvu in moči, brezobzirni izko-
riščevalec svojih mezdnih suž-

Naročite Mladinski list, najbo- ljši mesečnik za slovensko mladino!

njev, ni prostora za to knjigo v
njej.

Varek je ta, ker drži Mellon
bič tudi nad Kaufmanovo trgo-
vino, ki je bila lansko leto pri-
siljena se zateči k njegovi ban-
ki po večje posojilo.

Kljub temu pa je ta knjiga
dobro razglašena tudi v Mello-
novem mestu. Za to je poskrbel
Pittsburgh Press, ki je prinesel
o knjigi 5000 besedi dolgo oce-
no, kot tudi drugi Scripps-
Howardovi časopisi. Knjiga je
našla veliko kupcev in še več čit-
ateljev. Dva druga časopisa,
Sun-Telegraph (Hearstov) in
Post-Gazette (Blockov) je ne
oglašata, Sun-Telegraph je niti
omenil ni z besedico.

Protesti proti elektrarske- mu pravilniku

Delovnik bi ne smel znašati več
ko 30 ur na teden, znaša pa
izdatno več

Washington. — Tovarnarji e-
lektričnih aparatov so dobili
skoraj tak pravilnik kot so ga
predlagali sami. Izjema je le
minimalna plača, ki je določena
na 40c na uro ali pet centov več
kot so predlagali tovarnarji, de-
lovnik pa so dobili takšen kot
so ga želeli.

Ta znaša za delavce pri pro-
dukcijskih procesih 36 ur na
teden, v sezonah pa 40 ur. Za
vse druge delavce v tej indu-
striji znaša 40 ur.

Statistika raziskovalnega bi-
roja NIRE pokazuje, da bi de-
lovnik v tej industriji ne smel
biti več kot 30 ur na teden v svr-
ho absorbiranja odslavljenih de-
lavcev. Isto pokazuje tudi sta-
tistika unije električarjev. Ad-
ministracija je pri določanju
delovnika popolnoma prezrla
lastno statistiko.

Na to nesoglasje je pokazal
tudi Dan W. Tracy, predsednik
unije električarjev. "To poka-
zuje," pravi Tracy, "da NRA še
ni prišla do točke, da bi sklepa-
la na podlagi faktov in stati-
stike ... National Electrical
Manufacturers' Association je
od administracije dobila tak de-
lovnik kot ga je želela.

"Mi ne verjamemo, da bi mo-
gla dežela okrevati na tak na-
čin. Le strogo držanje dejstev
— ne pa prazno grmenje — bo
privedlo deželo do okrevanja."

Da je pravilnik tak kot je, je
največji vzrok ta, ker delavci
nimajo nobene organizacije v tej
openštoparski industriji. Radio
industrija ni vključena v tem
pravilniku, ampak bo dobila
svoje.

Brezposelni piketirajo tovarne

Chicago. — Čikaški brezposel-
ni, ki so organizirani v Chicago
Workers Committee on Unem-
ployment, dejansko kažejo svo-
jo delavsko solidarnost. Pridno
se udeležujejo piketnih straž
v raznih stavkah, ki jih vodi In-
ternational Ladies Garment
Workers unija.

V piketnih linijah brezposel-
ni nosijo svoje napise, kot: "We
Will Not Scab", "Life and Lib-
erty Pursued by Injunction."
Okrog tovarn, kjer je stavka,
brezposelni vozijo tudi svoj
truk z napisi, potom katerih a-
pellirajo na brezposelne, naj ne
gredo skebat.

Zadružno glasilo o "New Deal"

Pravi, da garantira pomanjka-
nje in ne oblike. Vidi konec
profitnega sistema

Superior, Wis. — (FP) —
"Dežela je prejela novi deal kot
sprejme igralec riziko in vsi ga
amatirajo za aborcijo brez eko-
nomskega smisla ali smotra ko-
likor se nanaša na blagostanje
velike vešine ameriškega ljud-
stva," pravi Cooperative Build-
er, glasilo zadružnega gibanja
na severnem delu srednjega za-
pada.

"Kaj naj si na primer mislijo
bombažni farmarji na jugu,
kjer jih vlada skuša pridobiti,
da podorjejo deset milijonov a-
krov bohotnega pridelka in to
v času, ko Rdeči križ po vsej
deželi zbira ponošeno obleko za
gola telesa brezposelnih. Na
drugi strani imajo pšenični far-
marji uničiti plodovito zemljo
njenege sadeža vedoč, da bo
manj kruha.

"In naša čudovita industrijs-
ska produkcija bo regulirana in
piramidirana v smeri monopoli-
stičnih kombinacij, da se do-
seže garancija pomanjkanja po-
trebnih stvari, ne pa njih obli-
ca za vse. V tem procesu bodo
izprežani tudi majhni biznis-
mani.

"Skozi šibe novega deala bo
alo ameriško ljudstvo, ker ni
druge poti in ob koncu bo spo-
znalo, da ni profitni sistem mo-
moč pod nobeno krinko."

Plavi orol ubežal podjet- niku

Napravil si je svojega in svoj
pravilnik, a so ga delavke
pregnale

New York. — (FP) — S pla-
vim orlom se po deželi gode čud-
ne stvari, na najbolj zanimiv
dogodek pa je naletel neki or-
ganizator Amalgamated Cloth-
ing Workers unije v nekem me-
stecu v New Jerseyju.

Ko je pred par dnevi korakal
po ulici dotičnega mesta, je vi-
del pred neko tovarno veliko
grupo žensk, ki so se obnašale
kot bi pravkar odšle na stavko.
Ko je prišel do njih, se je pre-
pričal, da se ni motil. Bile so
delavke, katerim je podjetnik,
tovarnar za ženske klobuke, hot-
el ustiliti — svoj pravilnik in
lastnega orla.

Do tega je prišlo takole: Ko
so delavke zjutraj prišle na de-
lo, jim je boss povedal, da se
mu Rooseveltov pravilnik ne do-
pade in da je izdelal svojega. "Po
mojem pravilniku bo minimal-
na plača \$8 na teden in ne \$13,"
jim je pojasnil. "Kaj pa z or-
lom? Tega ne dobite, če ne pod-
pišete pravega pravilnika," so
mu delavke pojasnile. "Bom na-
redil kar svojega." In ga je res
— na steno. Ni pa preteklo
dolgo, ko so delavke zastavkale
in dobile pravega orla. Tudi
organizacijo.

Vladno posojilo Dawesu za "po- litičen efekt"

Detroit, Mich. — Senator
Couzens je zadnje dni kot pričr
pri sodnijski preiskavi glede
dveh bančnih krahov v Detrou-
tu dejal, da ga je lani predsed-
nik Hoover naprosil, naj javno
odobri posojilo 90 milijonov do-
larjev banki Charlesa G. Dawe-
sa v Chicago. Posojilo je dala
vladna korporacija za finančno
rekonstrukcijo. Couzens je re-
kel, da je ugodil Hooveru, čeprav
ni vedel, kakšne garancije je
Dawes dal za dotično posojilo.
Njegova odobritev je veljala za
"političen efekt" ...

Kafeterija najela plavega orla

New York. — Nero Cafeteria,
ki ima verigo restavracij v tem
mestu, se je tudi pridružila ve-
liki paradi plavih orlovcev. To
sicer ne z namenom, da ostane
v povorki, ampak da dobi nove-
ga ptica.

Ta ptic je po enem tednu izgi-
nil z okrov in sten. Ker družba
ni marala zvišati plač niti
skrajšati delovnika, si je orla
le "sposodila", kot je pojasnila
reporterjem. Dostavila je še,
da rajši počaka restavracijske-
ga pravilnika, kar je vsekakor
lepo od nje.

Čikaška restavracija: "Tvoj dast" v plavih radia in kombinaciji.

Tone Seliskar:

NASEDLI BROD

Roman v treh delih

Pod Rožnikom je zašlo v ribnik nekaj konj. Stali so do vratu v vodi in se niso mogli izvleči iz blata. Fantje s karabinkami na ramah so se posvetovali. Potem so legli na trebuhe na visokem bregu in pričeli streljati v živali. Voda je vsakokrat visoko brizgnila v zrak. Prvega so zadeli v vrat. Konj se je vzpel na zadnji nogi, opletal s sprednjima po vodi in se nato potopil. Za hip je še enkrat dvignil glavo iznad vode, potem pa so debeli mehurčki pokrili blatno vodno plošev.

Vse mesto je bilo na nogah. Daleč pred predmestji so prežali ljudje na prilike. Ustavili so vojaški tovorni avto.

— Prodajte, kar imate — v mestu vam bodo vse zaplenili!

Za slepo ceno so kupovali konzerve, mast, orožje, konjske odeje, vprego, vozove in kdo ve, kaj še vse.

Otroci so se igrali s pištolami in vojaškimi raketa. Po polju so ležali strti trenski vozovi, konjske vprege, polomljene vojaške kuhinje. Na nekem vozu so iztaknili fantje zabojček bronastih hrabrostnih kolajn. Nalovili so pač in jim obesili svetinje na ovratnice.

Justin se je vse tiste dni skrbno pobrigal zase. Delal je na svojo roko, v zmešnjavi in naglici razsula je delal lahko nemoteno. Predvsem se je zanimal za konje, ki so brez gospodarja poginjali na popaslih travnikih.

Vaak dan so jih sproti zakopavali, toda bilo jih je vedno več. Nekdo je razglasil, da se je resno bati kužnih bolezni, če se ta nadlega ne odpravi.

Justin je izbral priliko. S svojimi vojaki je izbral iz hlevov in čred, ki so se pasle po okolici, najboljše živali, izdal v pisarni samemu sebi dovoljenje za odgon šestdesetih konj, ki jih je gnal po cesti na Dolenjako. Preden jih je prignal do Novega mesta, jih je porazprodal kmetom.

Vrnil se je z nabito listnico domov. Zaboja z mikroskopoma in kirurškimi instrumenti sta ležala doma pod posteljo. Zdravnikove žene ni bilo. Pa je tudi iskal ni. Boga naj zahvali zdravnik, si je mislil, da je prinesel celo glavo na Dunaj. V duhu je računal s priliko, ko bo te stvari drago prodal.

Sicer pa je pobiralo ljudstvo tiste dni dobrote kakor s tal. S trenskih voz. Iz nahrbtnikov vojakov, ki niso znali slovenski.

Kmetje so pognali svoje zanikrne krampe iz hlevov in si iskali konj po svoji volji. Zakopavali so v seno vojaške puške in strojnice, iz bajonetov pa kovali kuhinjske nože. Fantje so streljali z ostrimi naboji v tarče.

Justin je bil ves iz sebe. Zajel ga je nepremagljiv pohlep požrečnosti, iztikal je na postaji in našel zaboj najfinjših fotografskih aparatov za pilote, ponoči je privlekel na dvorišče poln trenski voz, ki ga je zaplenil na Večni poti. Dva zaboja cigaret "Memfis", zaboj kavnih konzerv, kovčeg novih repetirk z municijo in ročno blagajno vojaške pisarne. Voz je zapeljal zopet na cesto in pognal konje, ki so ga pohlevno sami, brez voznika vlekli v noč.

Blagajna ga je navdala s silnim trepetom. Bila je zaklenjena. V kuhinji jo je z bajonetom odprl. V njej so bili sami svetli, novi bankovci. Tudi avstrijske lire, ki jih je dala natisniti avstrijska komanda za zasedeno italijansko ozemlje.

Brez vrednosti! Bilo je sedem zavrtkov s stolirskimi listki po deset tisoč.

Razočaran se je nasmehnil in jih vrigel v košaro, v kateri je hranil Bogdan igrače.

V tistih dneh, ko so hrumele armade skozi mesto, ko je sprhnela vsa mogočnost Avstrije v nič, v razcapano drhal, ko so se generali ponižno umikali prostakom, ko so se vračali možje na svoje domove, ko se je izkazalo, da je vsa cesarska navlaka bolna in izmozgana, ko so cesarji bežali z nakradenimi milijoni čez meje, se je zgodilo več kakor prej v tisoč letih.

Ljudstva so se pričela dramiti.

Narodi so ustanavljali svoje države. Bili so pijani osvobojenja in naenkrat so pozabili vso dobo klanja in vse nesmiselne moritve. V Rusiji so se borile bele armade z novo miselnostjo na življenje in smrt, nove socialne ideje so postajale svojina ljudskih množic, ki so terjale zase pravico. Ne samo pravice do dela, marveč tudi pravico do uživanja sadov svojega dela, pravico vladanja.

Kapital pa, ki se je našel desetih milijonov vojnih žrtev, ki je imel na vesti milijone in milijone vojnih invalidov, vdov in sirot, ki se je nagotal tisočodstotnih dividend od topov, tankov, streliva, je hotel vladati z neomejeno oblastjo.

Slovenski narod je rajal v opojnosti svobode in metal z državnih poslopj cesarske orle, dočim je razvila italijanska vojska svojo trikoloro tik pred Ljubljano.

Razmejnitvene komisije so igrale tarok z novimi državami.

Novi, neizkušeni igralci so imeli smolo. Volja naroda? Volja sile!

Kdo se bo menil za to, če bo domačija prerezana na dvoje?

Na Koroskem so se pričeli boji znova. Doma pa ...

Visoki avstrijski uradniki, Slovenci, ki so še nekaj dni prej mrlili od blaženosti, če jih je nagovoril kak ekselencija, kak skrahiran baronček, so predrzno pogotnili svoje črnožolto prepričanje in postali kar čez noč najzavednejši narodnjaki.

Po cesti je korakala prva četa srbske vojske. Delavci so prirejali zborovanja. Adam je kipel od navdušenja.

Tedaj je zvedel Justin, da je avstrijska banka pričela znova menjavati okupacijske lire. Kakor blazen je dirjal domov in lasje so se mu ježili ob misli na papirje, ki jih je zavrgel. Če so jih sežgali ... Planil je v kuhinjo in se vrigel nad košaro. Ni jih bilo.

Divje je zaklel. Pač ...

Pod mizo je zapazil nekaj posameznih zmečkanih bankovcev.

Grabil se je za glavo in klical Ano, ki je bila z otrokoma v sobi okoli peči, ker je bila Darinka nekako prehlajena.

— Kje so bankovci, ki so bili v košari, je zakričal v sobo.

— Bankovci? Bogdan se je igral z njimi, je odgovorila Ana začudeno, ker ni vedela, kaj pomeni njegova silovita razburjenost.

Bogdan je sedel na pručici in jih strigel. Bilo je samo še pet celih zavrtkov.

Silna togota ga je vžgala, ko je videl uničenih dvajset tisočakov. Hotel je udariti otroka, a se je ob pogledu na nepriporočno ohranjene zavitke vendarle streznil, saj je držal med prsti premoženje. Divja radost je planila vanj, skakal je po sobi, vihtel tisočake po zraku in bruhal iz sebe:

(Dalje prihodnjtja.)

neupravičenim odtrgljajem pri blagajni — — — koliko nese vse to? Od kod? — Katastrofa! Zakaj? Zaradi komplikacij!!

Kako se je ločil krapinaki lovec od svoje boljše polovice? — Kakšen je križevi pot ločitve sodobnega civiliziranca? Apoteoza komplikacije! (Sledi je matematično natančen stroškovnik te procedure. Ker ga nekateri poznate, ga ne bom reproduciral. Opazke neizprosnega teoretika Janca opuščam — že i z previdnosti!)

— Neka občeznana institucija je po močnem desetletnem delu (tisoč petsto strokovnjakov) sestavila naslednjo formulo prehoda na dnevni red: "Kdor ima pravilen, od nas izstavljen orožni list, sme nositi orožje. Izstavljanje novih orožnih listov je do nadaljnega ukinjeno". Plača strokovnjakov je znašala ... (Imenoval je tako vsoto, da si je nisem mogel zapomniti. Mislil, da bi za tisti denar lahko zgradili podmorski tunel Le Harve—Newyork!)

— Ugotovili so samo to: "Denar je neznan kam izginil." To ugotovitev pa demantira dejstvo, da so sprejeli na honorarjih in potninah (voznja zastoj) reci in piši: milijonov šest!

— Nato jim je senator W. S. predložil statistiko plač in najbolj zagrizeni suhi so uvideli, da tiči vzrok gospodarske katastrofe v brezupni kompliciranosti aparata in nadštevilnosti prohibicijskih uradnikov. Plače so požrle vse dohodke, da, odkrile so jih za 25 odstotkov! Kdor noče piti, itak ne pije! Kdor pa hoče — ga tudi sto stražnikov ne udrži!

Častna beseda: Z. se je obesil samo zato, ker je med tisoč godovi svoje neštevilne žlahte pozabil na god tetke Karlne. Ta bogata samica mu je to tako zamerala, da ga je brisala iz seznama dedičev. Žrtev hiperkomplicacije sorodniških obveznosti!

Diplomati zapada mislijo tako komplicirano, da ne morejo več slediti enostavnosti japonskega prodiranja!

Kompliciranost bo pomorila ljudi z ... Ni več daleč čas, ko si ne bo upal tak obsojenec storiti niti koraka: bal se bo komplicirati na prostoru 150 kvadratnih centimetrov! Zato trdim ... (Tukaj končam — namreč nisem vzdržal in sem pobegnili.)

Skrivnost dolgega življenja

Stoletni zdravnik izdaja svojo tajnost

Predsednik francoske Medicinske akademije dr. Gueniot je lansko leto učkal stoto leto. Navzlic tej visoki starosti je še vedno krepak in neumorno nadaljuje svoje znanstveno delo, dasi je zdravniško prakso seveda že pred leti odložil.

Zanimivo je vedeti, čemu pripisuje ta zdravnik, ki ga je šteti nedvomno za najstarejšega v Evropi, če ne na svetu, svoje dolgo življenje. Svoje naziranje o tem je položil v knjžico "Umetnost, kako dosežeš 100 let," ki jo je izdal ob priliki svojega stotega rojstnega dne.

Gueniot pravi, da bi takšne starosti nikakor ne smeli smatrati za čudež; čuditi bi se morali prej temu, da jo učaka tako malo ljudi. Naravna dolgotrajnost človeškega življenja je namreč dosti večja, nego običajno mislimo. Pri sesalcih je dolgotrajnost življenja v neposredni zvezi z njihovo rastjo in opazovanja uče, da je njihovo življenje približno petkrat daljše nego doba njihove rasti. Človek dorase med dvajsetim in dva in dvajsetim letom, tedaj bi moral praviloma živeti sto let ali po naziranju nekaterih učenjakov celo še dosti dlje.

Zakaj se to ne zgodi? Odgovor je preprost: Človek ne umrje, temveč se ubije. Med živalmi je naravna smrt pravilo, med ljudmi, zlasti v civiliziranih deželah, pa ne. Najvažnejši vzrok prezgodnje smrti je neracionalna prehrana, zlasti nezmernost nje bi v starosti ne smelo postati.

v jedi. Po Gueniotu umre veliko več ljudi zaradi preobilne hrane nego zaradi gladi. Preobilna hrana povzroči več smrti nego zloglasni alkohol, tobak in morfij. Nezmernost v drugih ozirih, zlasti pa spolne zlorabe tudi pomagajo, da se človeku življenje okrajša.

Iz takšnih spoznanj je Gueniot na koncu svoje knjžice sestavil 25 pravil o vlogi zmernosti v vsakem oziru na dolgotrajno življenje. Ta pravila morda niso bog ve kako originalna, so pa tem resničnejša.

Med pravili glede zmernosti v jedi prvači pravilo, ki svari pred pretravanjem v zauživanju mesa, dalje pravilo, ki uči dihanje, kakršno bi moralo biti. Dihati manjše, če je doseglo pravo mero. Velik pomen gre temu, da se ne damo premagati dolgočasju, ki postane v starejših letih lahko tudi življensko nevarno.

Skeptiki bodo seveda rekli: čemu tolikšen ozir na "pravi način življenja", če ti je plačilo samo uspeh, da boš preživel sto let na tem dvomljivem svetu ...

TEMNI NAOČNIKI

Umeten pripomoček zoper pre-jarko svetlobo so barvani naočniki. Najbolj priljubljeni so modri ali sivi. Pretumni modri naočniki dajejo vsem stvarim neprijetno barvo, zato pridejo v poštev le svetla stekla.

Boljši so na vsak način sivi naočniki, ki zaslanjajo vse vrste svetlobe precej enakomerno. A tudi te je uporabljati le pri abnormno občutljivih očeh ali velikanski luči, n. pr. na lednikih in na vodi, pozimi na snegu, ki ga obseva sonce.

Človek z normalnimi očmi, ki se pači po nepotrebnem z barvanimi naočniki, doseže le to, da mu postanejo oči mehkužnejše za svetlobo in se mu pokvarijo. Na lednikih so v ostalem rumeni naočniki skoraj še boljši nego sivi.

WORLD'S FAIR
RADEO
SOLDIER FIELD
STARTS
Friday Afternoon and
Twice Daily to Sept. 10
55,000 SEATS 55c

Čampjon jahači iz vseh delov Zdrženih držav in Kanade nastopijo ob vsaki predstavi in sodelujejo pri \$50,000 dobitkih. Vse ceste vodijo na Soldier Field. Augusta 25. do septembra 10.

V JUGOSLAVIJO
ZMERNE CENE
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

TISKARNA S.N.P.
SREZEMA VSA
v tiskarsko obrt spadajoča
Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in ...
VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSKI
S. N. P. J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI
Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene zmerno, vsajsko delo prve vrste.
Pišite po informacije na naslov:
S.N.P.J. PRINTER
2657-59 So. Lawrence Avenue
Chicago, Ill.
Tudi se dobe na željo tudi vsa ustrezna pomoč.

Smrt za komplikacijami

Jaz namreč nimam pojma o medicini. (Imam sicer slepič — kakor vsak normalen dvo-nožec, toda operiran se nisem bil, zato tudi niso nastopile komplikacije in sem še živ.)

Niti ne nameravam govoriti o smrti in komplikacijah v zdravniškem in pogrebnem pomenu teh usodnih besed.

V glavnih obrisih stvar sploh ni moja duševna lastnina. Za nesrečna brblja Janez mi je zadnjič napolnil glavo in navrtal trebus s svojo teorijo.

Da, — s teorijo! Zakaj pa ne!? Teorij danes kar mrgoli: Kant-Laplaceova teorija, četrt-tonska teorija, jonska teorija, Einsteinova teorija, elektronska teorija, vragznaj kakšna teorija ...

Zakaj bi ne nastopil še Janez s svojo — a? "Teorija smrti za komplikacijami" ... To dobro zveni! Mnogo bolje kakor n. pr. "četrttonska teorija" ... v vsakem pogledu — bolje!

Mislil, da sem mu govoril o neki svoji zadevi, kako sem stvar že uredil pri višjih, pa e odjadrala po uradni poti do nižjih, prebrodila šest instanc, se spet dvignila do višjih, obtičala tam kakih 60 uradnih ur, sprejela končno svedčani krst podpisana, odšla, itd., itd. — skratka — deset dni za piškav nič ...

kromsko — jeklene klešče moj Janez:

"Ha-ha! Malenkost! Atom, atomčič v kompleksu moje teorije! Kaj pa pomeni — prosim te — slučaj posameznika, če je ves kolektiv itak zapisan poginuti? Nič! Gane unt gar rñhe!"

Začudil sem se malo: kaj govori? Kakšen pogin? Toda — kamenček je sprožil usodno lavino! Janez je naročil sveže pivo in že sem se dušil pod nezasišeno maso poglavlj njegove demonske teorije:

Smrt za komplikacijami (nekaj poglavlj iz teorije Janeza V. — kakor mi jih je pripovedoval in kolikor sem si jih zapomnil).

— Rodi se n. pr. zamoreček — enostavno, pod šotorom. Kličejo ga To-to ali Tu-tu; — pije materino mleko, je banane, jagode, sočivje. Sonč se, kopa se v vodi, igra se z opicami in krokodilčki — ali pa tudi ne ... Solnce! Voda! Zemlja! Človek — žival. Božanska enostavnost! Zdjaj pa recimo, da vjamejo tega zamorečka beli misijonarji ... ne! Drugeče!

— Rodi se pa v civilizirani deželi človeček. Enostavno? Kaj še! Dva doktorja, babica, krst. Zapišejo ga v matrike, opremijo ga z imenom in primkom in če se oče ni sam raskrinkal, ga določijo "uradnim potom". Dopisi, zapisi, koliki, tožbe — denar, denar, denar ... Usodne komplikacije še ob golem dejstvu rojstva. Pa kaj šele pride! Tisoč praznih rubrik zija z belimi očmi na novo žrtev: vera, občina, srez, dr-

žavljanstvo itd., itd. In ubogi beli človeček je — še preden je izpregledal! — že ujet v mrežo komplikacij: obvezan je na deset strani in — komaj rojen? zadožen pri bogve kakšnih bankah!

(Toliko sem si zapomnil iz prvega poglavlja te bogotajne teorije. Janez je pripovedoval vso zgodbo bolj vznemeno, obširneje in se mu sploh ni zataknilo, razen pri "krokodilčkih" in pri "belih misijonarjih". Poglavlja o otroških vrtcih, o šoli in o vzgoji opuščam. Brez komentarja.)

Dobro! Ti predložiš za svoje delo račun. Račun znaša Din 1000 (z besedo: dinarjev en tisoč). Uradnik (plačan!) ga prinese predstojniku (plačan!). Ta ga vzame na znanje, podpiše in odda po slugi (plačan!) v nadaljnje postopanje (5—6 oseb — plačanih!) ga vpiše, prepíše, rubricira, o-verovi, odda šefu (plačan!). Ta ga zopet podpiše in odda slugi (plačan!), ki ga nese blagajniku (plačan!). Zdjaj dobiš — ali pa tudi ne — svojih Din 1000! Seštejva: papir, črnilo, kolek, to-zadevni promille uradnikove plače, tozad. promille slugine plače in plač nadaljnega postopanja, črnilo, papir, črnilo, promille šefove in slugine plače, črnilo, blagajnikov promille, tvoj izgubljeni čas, obraba podplatov, preko-brojne cigarete, ki si jih pokadil zaradi upravičene nervoze in dolgega čakanja, četrtinke, ki si jih popil iz upravičene jeze nad